

Vraag nr. 111
van 5 januari 1998
van de heer FRED DIELENS

Buitenschoolse kinderopvang – Deeltijdse opvang

In de beleidsbrief "Buitenschoolse opvang – Beleidsprioriteiten 1995-1999" schrijft de minister : "Loopbaanonderbreking, deeltijds werk, glijdende uren, het milderen van de prestatiedruk ... zijn, m.b.t. de combinatie arbeid-gezin, even essentieel en noodzakelijk als kinderopvangstructuren" (*Stuk nr. 315 (1995-1996) – Nr. 1 – red.*).

Dit citaat zou even goed van toepassing kunnen zijn op de opvanginitiatieven voor kinderen tot 3 jaar.

Veel ouders die gebruikmaken van de mogelijkheden die hun worden geboden (loopbaanonderbreking, deeltijds werken), worden echter geconfronteerd met het feit dat hun kinderen worden geweigerd in de crèche omdat het economisch en organisatorisch interessanter is om kinderen voltijds op te vangen.

1. Is de minister op de hoogte van deze problematiek ?
2. Heeft hij maatregelen genomen om de kinderopvanginitiatieven toegankelijk te maken voor alle kinderen, ongeacht of de ouders voltijds of deeltijds werken ? Welke ?

Antwoord

De vermelde vraag signaleert dat maatregelen vanuit tewerkstellingshoek (loopbaanonderbreking, deeltijds werk, glijdende uurroosters en dies meer) die tot doelstelling hebben de combinatie arbeid en gezin te vergemakkelijken, niet altijd in hun consequenties worden vertaald naar het kinderopvangaanbod. Ik denk inderdaad dat terecht wordt gemeld dat er een probleem kan zijn wanneer meer ouders een deeltijdse opvangvraag verwoorden. Zowel economisch als organisatorisch zijn er redenen denkbaar waarom organiserende besturen soms de voorkeur geven aan zoveel mogelijk voltijdse opvang. Op die manier zijn zij immers zeker van hun bezetting en verloopt het administratief opvolgen van de plaatsingen gemakkelijker.

Het affirmeren van het gegeven dat economische en organisatorische aspecten mee het opnamebeleid van opvangvoorzieningen bepalen, betekent evenwel niet dat er geen deeltijdse opvang zou

gebeuren. Als we het kalenderjaar 1996 als basis nemen, dan zien we dat er in de sector van de diensten voor opvanggezinnen 2,7 miljoen hele en 0,8 miljoen halve opvangdagen werden gerealiseerd. Een hele opvangdag betekent dat de opvangduur de vijf uur overschrijdt, een halve opvangdag komt overeen met een opvangperiode tussen drie en vijf uur. In de sector van de kinderdagverblijven krijgen we volgend bezettingsbeeld : 2 miljoen hele dagen, 0,4 miljoen halve dagen. Er mag dus worden besloten dat er in de opvangrealiteit wel degelijk ruimte is voor kortere opvangtijden.

Ook is het zo dat in elk kinderdagverblijf en bij elk opvanggezin deeltijds opgevangen kinderen aanwezig zijn. Over de omvang van deze deeltijdse opvang zijn er geen algemene statistische gegevens. Maar een willekeurige steekproef bij een kinderdagverblijf en een dienst voor opvanggezinnen geeft volgend resultaat te zien.

In een dienst voor opvanggezinnen in de stad Gent werden in september 1997 92 kinderen opgevangen. Achtentwintig van hen kwamen gedurende minstens 75 % van het aantal mogelijke opvangdagen. Vierenzestig kinderen kwamen minder, en dus deeltijds.

In een ook willekeurig gekozen Gents kinderdagverblijf stellen we een volgend bezettingspatroon vast : 66 kinderen van de 103 opgevangen kinderen in september 1997 kwamen op 75 % of meer van het aantal opvangdagen. Zevenendertig kwamen minder.

Besluitend kunnen we dan ook stellen dat de deeltijdse opvang zijn plaats heeft in de momenteel bestaande opvangrealiteit in Vlaanderen. Zeker bij de opvanggezinnen, misschien iets minder in kinderdagverblijven, maar toch nog betekenisvol.

Het nemen van maatregelen om kinderopvanginitiatieven toegankelijk te maken voor alle kinderen, ongeacht of de ouders voltijds of deeltijds werken, moet uiteraard worden bekeken vanuit de vaststelling dat er nu reeds een betekenisvolle ruimte is voor deeltijdse opvang. Ik denk dat het er in deze context vooral op aankomt waakzaam te zijn dat de gewijzigde maatschappelijke context, waarbij de niet-voltijdse en onderbroken loopbaan steeds relevanter wordt, vertaald wordt in de manier waarop het kinderopvangaanbod gestalte krijgt.

Ik denk dat alvast één tendens in dit verband perspectieven biedt. We zien immers dat er nogal wat organiserende besturen werk beginnen maken van het multifunctioneel uitbouwen van hun kinderop-

vangaanbod. Dit betekent dat zij zich niet langer uitsluitend toespitsen op de reguliere dagopvang of buitenschoolse opvang van kinderen. We zien dat, aansluitend bij een kernopvangactiviteit, heel wat aanvullende opvangvormen het licht zien. Zo wordt de opvang van zieke kinderen, flexibele opvang, occasionele opvang en urgentieopvang steeds vaker gerealiseerd door een organiserend bestuur dat daarmee zijn basisaanbod verruimt. Deze multifunctionele invulling van het opvangaanbod zal toelaten dat ook vragen die, op maat van een individuele werk- en gezinssituatie, tijdelijk en/of deeltijds kunnen zijn, makkelijker een plaats zullen krijgen in het bestaande aanbod.

Ik zal er in elk geval zorg voor dragen dat het beleidsplan kinderopvang dat momenteel wordt ontwikkeld, ruimte laat voor het inspelen van voorzieningen op nieuwe, meer flexibele opvangvragen en -noden. Ik wil daar wel aan toevoegen dat daarbij voortdurend rekening zal moeten worden gehouden met de draagkracht van het kind, tenslotte de ultieme norm voor het optreden van het beleid ten opzichte van de kinderopvangsector.

Daarnaast is het belangrijk om bij een eventuele groei van de opvangsector programmatorisch zo te sturen dat er ook voldoende plaatsen beschikbaar blijven voor deeltijdse opvang.